

Monumentnummer*: 522371

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 december 2001
Kadaster deel/nr 82974/54

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Dordrecht	Dordrecht	Zuid-Holland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Dordrecht	op de Visbrug

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Dordrecht	F			932

*Omschrijving***

Inleiding

In 1918 vervaardigd en in hetzelfde jaar op de Visbrug geplaatst HERINNERINGSMONUMENT ter nagedachtenis aan de gebroeders Johan en Cornelis de Witt. Het betreft een in brons gegoten sculptuur van twee, naturalistisch weergegeven, figuren in een architectonische omlijsting van zandsteen die van teksten is voorzien. Het bronzen sculptuur is vervaardigd naar een ontwerp van de beeldhouwer Toon Dupuis (1877-1937) en is samengesteld uit een zittende (Johan) en een staande mannenfiguur (Cornelis). De beeldengroep is gegoten door de Delftse gieterij N.V. F.W. Braat. De architectonische omlijsting is naar ontwerp van D. Roosenburg (1887-1962) bij de Steenhouwerij vh Kooy te Den Haag gemaakt. Het monument maakt deel uit van het beschermde stadsgezicht van Dordrecht.

Omschrijving

Het vrijstaande monument bestaat uit een bronzen sculptuur in een symmetrische, architectonische setting van blokken gele zandsteen en granieten trappen aan weerszijden van de sculptuur. Vóór het monument bevindt zich een stoep van zeven met basaltstenen ingevulde en met klinkers omkaderde vakken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het bronzen beeld toont de op een zetel zittende figuur van Johan de Witt links, en de tegen deze zetel leunende, staande figuur van Cornelis de Witt rechts. De figuren zijn op naturalistische wijze weergegeven en gekleed in contemporaine kleding. De portretten hebben een min of meer individueel karakter. In de zijranden van de vierkante voetplaat van het beeld zijn de namen van de beeldhouwer Dupuis en de gieterij Braat, alsmede het jaartal 1918 vermeld.

Het beeld staat op een uit blokken gele zandsteen gehouwen piedestaal met aan de voorzijde het wapen van de gemeente Dordrecht en de namen Johan en Cornelis de Witt. De figuren worden aan de achterzijde omkaderd door het hoger opgaande middendeel van de setting, dat risaleert ten opzichte van de lagere delen aan weerszijden en hier een overhoekse verbinding mee heeft. Deze vleugels zijn voorzien van hoeklisenen met afgeschuine hoeken, en de tekst van het Hekeldicht uit Palamedes van Joost van den Vondel waarvan de letters zijn uitgevoerd in ingehakte, door middel van goudverf geaccentueerde letters. Linker vleugel: "OP DEN HEER EN MEESTER JOHAN DE WITT/ RAADPENSIONARIS VAN HOLLANDT/ ZIJN DOOT AL 'T ONVERDIENT, ZAL HOLLANDT/ EEUWIG SMARTEN/HIJ STIERF VOOR 'T VADERLAND, EEN/ MARTELAER VAN STANT." Rechter vleugel: "DE TYT EN HEEFT NOOIT WECHGENOMEN/ DEN NAEM EN 'T OVERSCHOT DER VROMEN/ WANT NA DAT ZY ZYN OVERLEEN/ ZOO BLINKT HUN DEUCHT VOOR IEDEREEN." De achterzijde van de natuurstenen achtergrond van het sculptuur is vlak en opgetrokken in schone baksteen.

Waardering

Het monument is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en kunsthistorische waarde en de stedenbouwkundige waarde.

- \tHet monument heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een herinneringsmonument uit het eerste kwart van de twintigste eeuw, waaruit de herleefde aandacht spreekt voor belangrijke figuren uit de vaderlandse geschiedenis, in de negentiende en het begin van de twintigste eeuw.

- \tHet monument heeft architectuurhistorische en kunsthistorische waarde als voorbeeld in de ontwikkeling van de monumentale beeldhouwkunst in Nederland, en vanwege de combinatie van naturalisme en een bijzondere, monumentale architectonische setting.

- \tHet monument heeft ensemble- en stedenbouwkundige waarde vanwege de samenhang met de omgeving, als onderdeel van de historische bebouwing in de oude binnenstad en vanwege de bijzondere lokatie.

- \tHet monument is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de gaafheid.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Gedenkteken(D)

Functie

Gedenkteken(D6)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument